

Abstrakt

Východiska: Navazující magisterské studium adiktologie bylo poprvé otevřeno v akademickém roce 2010/2011. Ke studiu se mohou hlásit uchazeči z řad absolventů bakalářského programu adiktologie, tak absolventi jiných bakalářských oborů. Miovský et al. (2021) uvádí příklady uchazečů z příbuzných oborů, jakými jsou psychologie, sociální práce či všeobecná sestra. Uchazeči studiem programu nezískají způsobilost k výkonu profese adiktologa, jedná se o zájmové studium. Pracovní uplatnění absolventů pouze magisterského studia adiktologie nebylo doposud samostatně zmapováno. Pavlovská (2018) dopodrobna zkoumala uplatnění všech absolventů adiktologie od roku 2008 do 2016. Studie tuto práci rozvíjí specifickým zaměřením na uplatnitelnost absolventů pouze magisterského programu s původním bakalářským vzděláním v jiném oboru a doplňuje data do ledna 2023.

Cíle: Cílem výzkumu je zmapovat možnosti pracovního uplatnění absolventů navazujícího magisterského studia adiktologie s původním bakalářským vzděláním v jiném oboru.

Metody: Základní soubor tvořilo 73 respondentů. Oslovení respondentů proběhlo metodou totálního výběru, výběr vzorku proběhl metodou samovýběru. Výzkumný soubor byl tvořen 49 respondenty, návratnost činila 67 %. Sběr dat proběhl prostřednictvím on-line dotazníkového šetření. Získaná data byla převedena do programu MS Excel, kde byla pomocí popisné a analytické statistiky vyhodnocena. Etické zásady byly dodrženy.

Výsledky: Nejčastějším původním vzděláním absolventů je obor sociální práce. Ke studiu se absolventi hlásili nejčastěji z důvodu zájmu o specializaci v oboru adiktologie. Téměř polovina respondentů před studiem nevěděla, že jeho absolvováním kvalifikaci adiktologa nezískají. V současné době je v adiktologických službách zaměstnáno 61,2 % absolventů, nejvíce absolventů pracuje v ambulantní léčbě a na pracovní pozici „terapeut“. Mimo spektrum adiktologických služeb je zaměstnáno 38,8 % absolventů, přičemž 68,4 % z těchto absolventů si práci v oboru nikdy primárně nehledalo. Největší počet absolventů pracuje ve zdravotnictví na pozici „zdravotní sestra“. Celkem 94,7 % absolventů pracuje v oborech příbuzných adiktologii a využívá právě svou druhou kvalifikaci. Nejvýznamnějším důvodem práce mimo obor adiktologie je nízké finanční ohodnocení. Aktivně ve svém zaměstnání uplatňuje kombinaci vzdělání 67,3 % absolventů, nejčastěji tím, že při výkonu své profese využívá znalosti z obou oborů. Většina absolventů nevnímá žádné limity v kombinaci vzdělání. Mezi nejčastěji uváděné výhody patřila specializace ve více oborech, využívání odborných znalostí z vícero oborů či lepší porozumění klientům.

Závěry: Výzkum přinesl ucelené výsledky o pracovním uplatnění absolventů magisterského studia s původním bakalářským vzděláním v jiném oboru. Absolventi se mimo obor adiktologie pohybují v oborech velmi blízkých, nabyté znalosti a dovednosti tudíž dobře využijí. Diplomová práce je jednou z prvních, která se na specifickou cílovou skupinu podrobně zaměřila. Výsledky mohou sloužit ke zefektivnění podoby studia. Do budoucna by bylo vhodné zaměřit se také na studenty Mgr. studia s jiným Bc., kteří studia zanechali.

Klíčová slova: adiktologie, absolvent, uplatnitelnost, trh práce, pomáhající profese